

464

ФОТЕА

279356

ПЕНТРЪ

674

MINTE, INIMЬ ШІ ЛІТЕРАТОРЬ

pe anџa

1 8 5 1.

Съв Редакціџнеа лџї

ІАНОБ МЪРЪШАИЪ,

Професор.

Anul al XIV-lea.

БРАШОВ.

Дн тїпографїа лџї Іоан Гџтт.

СКАРА АРТИКЪЛЛОР КЪЦІ АЪ ИНТРАТ ЛН АЧЕСТ КЪРС ЛЛ ФОІЕІ.

П р о с ъ.

- Къ каре літере съ скріе ромъніі хъртіле че се адресеазъ къръ авторігъділе пвліче? ЛН Нрл Фбіеі 1.
- Къвътъ гравьлторіъ ал жніміі ромъне къръ епіскопъ А. Шг. Шълзл, ЛН Віена 1.
- Лпштїндаре літераръ прївігъре ла кълъра лім- веі ромъне де А. Нр. 1.
- Конетїгъдізїнеа вісерїчеі ромъне, врмаре дїн Нрл. 20 а. 1850 ЛН Нр. 1, 2, 3.
- Історїа чївілісагіеі европене дела Гїззог, врмаре дела Нр. 21 ап. 1850 ЛН Нр. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
- Планъла де предецере ла дїмнасіа дїн Блаж ЛН Нр. 2, 3, 4.
- Органїзмъ адмїнїстръдізїні дїн статъла австріак ЛН Нр. 4, 5, 7.
- АВЧдаръ шї ортографїеі ромънъ кз літере латїне, де Др. Атанасїе Шандор ЛН Нр. 4.
- Ръгъмінтеа депътацілор ромъні къръ ЛН. міні- стерїз ЛН кавселе вісерїченїті ЛН Нр. 5.
- Петїдізїнеа дїн 31. Дек. 1850 а депътацілор ро- мъні къръ Маїестате центръ органїсъдізїнеа івстїдіеі ЛН Нр. 5.
- Некрологъ Др. редактор Авгъстїн Сметана Нр. 6.
- Газета вісерїченскъ дїн Бъкрештї ЛН Нр. 6.
- Пречедїнде леацерїї мітрополїгълї де Молдавіа ЛН Нр. 7.
- Коръспондїгъ ЛН прївінда дїмнасіагъ ромън ве- ізіанъ ЛН Нр. 8.
- Деспре патъра апїлор кз планетеле Венъс, Меркз- різе пчл. ЛН Нр. 8.
- Провїсорїа леде комънале ЛН Нр. 9, 10, 11, 12 13.
- Къвътареа Длзі ч. р. реферїнте Др. П. Васїч, ро- стїгъ ЛН Орлат ла 25. Февр. 1851 ЛН Нр. 9.
- Епістола Длзі епіскоп А. Ст. Шълзл къръ реда- ктор ЛН Нр. 9.
- Адресареа прїнчїпелъї Молдавіеі къръ новл Мі- трополїгъ ЛН Нр. 9.
- Reichszeitung деспре дїтревъдізїнеа, ЛН каре лім- въ съ се пропънъ шгїнделе ЛН скъле N, 11.
- Деспре поесїе вапълъї в. Іелачїч ЛН Нр. 11.
- Деспре фолосъла градъчерї дъпъ Іланїі, де Д. Стої- ка ЛН Нр. 11.
- Ікбна крештерїї реле, де А. Мъръшалъ ЛН Нр. 12.
- Трансфъсіа съпъелъї ЛН Нр. 12.
- Аворїнда професорълї А. Роман ла дескїдереа предецерїлор ЛН дїмнасіа веїзіанъ Нр. 13.
- Версърї алве (прове дїн Омер) ЛН Нр. 13, 14, 15 16, 17.
- Есчерїте дїн дрептъла пропрїетъдії де Тїерс 14.
- Лпвъцъгъра пвлікъ, дъїгъ „Спїкзїгоръ“ ЛН Нр. 14, 15, 16, 17.
- Кореспондїгъ дїн Бълатъ ЛН кавсе вісерїченїті ЛН Нр. 15.
- Едігоръла десуре Омеръ градъс ЛН лімба ромънъ ЛН Нр. 16, 17, 18.
- Лпштїндаре десуре гръматїка лзі Нік. Бъль- шескъ 16
- Каталог де кърді ромънештї дїн лібрерїа лзі Іоан- нїд ЛН Бъкрештї 16. 17. 18. 19. 20.
- Дїн докзїментеле історїче а ле лзі А. Тр. Лазріанъ 18. 19. 20. 21 22. 23.
- Камуанїа ЛН Трансїланїа (дїн ръсенїте) 19.
- Кореспондїгъ десуре рїдікареа катедреї ромъне ЛН Тїмішоара 20.
- Докзїмїте історїче дела Лъгош 21.
- Актъла генералълї Івін, ла ешіреа ръшілор дїн прїнчїпате 21.
- Адресе де възъвенїре къръ прїнчїпеле гъвернатор Карол де Шварценберг 22.
- Прїнчїп, Сїстемъ, Доктрїнъ 23.
- Лпштїндаре десуре оргънісъдізїнеа полїтїкъ ЛН Трансїланїа 23.
- О фръвзъ де маслїн ЛН Нр. 25. 26. 27. 29. 36.
- Къвїнте ростїге ла редескїдереа семїнарїзлї ЛН Бъкрештї 25. 26.
- Ръспъс ла артїкъла „Версърї алве“ 25.
- Десуре дъвръгъмінте 27. 28.
- Съплїка ромънілор къръ міністерїла кълълї ЛН лъкръріле шкѳластїче 28. 29. 30.
- Пентръ історїе (офіселе Домълзлї дъреї ромъне прївігъре ла десровїреа дъранїлор) 28.
- Лїтерарїз (пвлікареа історїеї лзі Панїс Іларїанъ) 28.
- Докзїмїте історїче десуре Валеа Роднеї 29. 30.
- Десклатерїле парламентаре дїн Парїс, каре декр- серъ дїн 14 пънъ ЛН 19. Ізлїѳ 1851 29. 30. 31. 33. 34. 35. 36.
- Декретъла мітрополїгълї Раїачїч, прїн каре опре- шїте дїтревзїндареа літерелор латїне ла ро- мъні гр. р. п. ѳ. 31.
- Къвът ростїгъ ла дъпърдіреа премїїлор ЛН Бра- шов 31.
- Къвътъла Домълзлї дъреї ром. ла дъпърдіреа пре- мїїлор ЛН колеціа націонале дїн Бъкрештї 33.
- Цътереа патъреї 35.
- Бѳла вітелор де гъръ шї де згїї 36.

- ✓ Кореспондінгъ дела Nanda, деспре експдъріле а-пелор 36.
- Блатъа ші Voivodina (деспре organicațiunea ei) 37.
- Кореспондінгъ din Arad (центръ діферінделе къ сьрвіі) 37.
- Петіціінеа реціментъахі П ротъи. дъпъ стрьфор-тареа лъі ші рьспзвеса 37.
- Репортъа діректоръахі шкѳолелор націонале дін Ца-ра ротънеаскъ 38.
- Къвънтъа рогіт де професоръа Гавріла Мънтеанъ ла пзпереа фндаметъахі шкѳолелор націона-ле ротъне дін Брашов 38.
- Обсервдііні ла докзмінтеле дін Азгош 38. 39.
- Скрісѳореа епіскопъахі Васіліе Ерделі кьтръ комі-тетъа резіініі фемеілор ротъне ші рьспзв-еса ачествіа 39.
- Чіркъларііла епіскопъахі Александръ Шт. Шізілудіъ кьтре клер 39.
- О рефлексіініле векі ші нѳъ але пдціініі ротъне дін Трансіланіа 39.
- ЪН ЧЕ (деспре marijarare) 39.
- Варіетъді (дін історіа оменііі) 39. 40. 42. 44.
- Де сьв карнаді (стареа гранідарілор десфінцаді) 40.
- Дін Бьнат (тог діферінделе къ сьрвіі) 40.
- Дела Крііа рьнеде (ачеаш кьсъ) 40.
- Дін България 1. Ізліі 1851 (ачеаш) 41.
- Дін Дон Жъан алаі Lord Byron 41. 42. 43.
- Поп Іларіанъ том II. 41. 42.
- Прекъвъптаре ла гръматіка ротънеаскъ де II. М. Кьтнеанъ 43.
- Віада мітрополітъахі Петръ Мовіа 44.
- Ън рьспзвеса ла Брошъра „Antwort auf die Angriffe einiger Romanen 44. шчл. 45.
- Авчдарііла къ словет ші къ літере ротъне 45.
- Деспре вѳла вітелор 45.
- Лънта прінціпіелор дн Франца 46. 47. 48.
- Стареа політікъ пайнте къ доі ані 46.
- Цьртъріле Дьлреі 46. 49.
- Сокотеаль пьвлікъ деспре фондъа резіініі фемеі-лор ротъне шчл. 47.
- Скрісѳореа епіскопъахі Шізілудіъ кьтръ комітетъа резіініей фемеілор ротъне 48.
- Скрісѳореа архімандрітъахі Патрікіі Попескъ кь-т комітетъа ачелешан резіініі 48.
- Евенімінтеле дін 2. Дек. 1851 дела Паріс 49.
- Фертанъа Сьлтанъахі центръ клдіреа шоселелор дн Цара ротънеаскъ 50.
- Черкъларііла епіскопъахі А. Шт. Шізілудіъ дін 1. Дек. 1851 50.
- Дін віада рьнъсс. професор Конст. Георгіа 51.

П о е с і і

- Елеціъ днтръ опѳореа епіскопъахі А. Шт. Шізілудіъ, де Петръ Браш 1.
- Кокостьркъа ші Чокьрланъа де Дім. Росет 1.
- Орфеліа, де Іаков Мъръшанъ 4.

- Поесіа попорале. Кьткъла Домнікьі, ка провъ дін трьса, де Вас. Александрі 6.
- Клопотъа, де D. P. — Ын пьр аль, де Ч. Б. — Романъ, дін Зімьръ 6.
- Баладъ ла салтъа арделееанъ де I. Мъръшанъ 7
- Шолданъ вітеазъа, де В. Александрі 7.
- Роза, де Г. Сіон 8.
- Бътъ, баладъ де D. Гьсті 8. 10.
- Іоан ші Маріеа, баладъ імітагъ де Г. Ніколеа-пъа 10.
- Ла о Маскъ. — Ын сьспіи, де Боереанъа 11.
- О варкъ ла ліманъ, де II. Пісоне 12.
- Rancodia I. дін Іаіада лъі Омер, традъс де Арі-стіа 13. 14. 15. 16. 17.
- Сѳеала, романъ, де *. — Фіінда та, де ГР. 14.
- Ценіа. — Амантеі, де I. Роман. — Орвъа, де Г-Дехелеанъа 18.
- Девотъшът адъс М. С. прінціпелъі Карол де Швар-ценберг дін партеа пдціініі ротъне трансі-лане 19.
- Отъа. — Вьптъа. — Сімдъа меъ, де I. Роман 20.
- Орфеліа, де Г. Дехелеанъа 20.
- Стефан чел маре ші маікъ са, де Дім Болінті-неанъа 21.
- Кьпеле ісгоніт, де Гріг. Александрескъ 22.
- Епіграме, де D. P. 22.
- Лъпъа дн дѳра де мѳрте, де А. Мъръшанъ 25.
- Nimik, де E. B. 25.
- Цьранъа персіан къ нѳмеле, де А. Мъръшанъ 26.
- Флькьіі, де Дехелеанъа 26.
- Отъа фьтос, де А. Мъръшанъ 27.
- Моміа ші леза. — Сатіръа ші отъа. — Мъгаръа ші вълпеа, де Конст. Бьлшескъ 27.
- Фаталітатеа 27.
- Тавлоъ де кьсьторіъ. Еъ ші алціі, — тѳте де К. Бьлшескъ дін Бькьрепті 28.
- Modestia mea. — Епіграме, де ачелаш 29. 30. 31.
- Рьндъріка віне крелічѳсъ, де ачелаш 30.
- Бьлстьмъа мамей теле, де I. Мъръшанъ 36.
- Орцііне де I. Мъръшанъ 37.
- Ode ad lapidem fundamentalem, dedicata per Jaco-bum Muresianu 38.
- Вьпъторіа де пе Аллі, дъпъ Міллер, де А. Мъ-ръшанъ 42
- Дін балада Тривънѳла, де I. Роман 42. 43.
- Рьндъріка де E. B. 44.
- О Зімъ, баладъ дъпъ Віктор Хьго де К. Негрѳці 46.
- Кьптек понъларе, де сьпг револ. де I. М. 46. 51.
- Міерла ші вѳеніа. — Кьпеле ші тьгаръа, де Гріг. Александрескъ 47.
- Ъліа ші гьпеле, — Епіграме, де Ачелаш 48.
- Paradisъа пердът, ал лъі Мілтон, фрагмент дін картеа VII. традъс де Г. Сіон 49. 50. 51.

Афаръ де ачестеа се маі афлъ дн Фѳіе рь-спьндіте маі тьлте вькьді просаіче амьршнте.

ШИНТА, ИНИШЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 1.

ЖОІ, 4. ІАНЪАРИЕ.

1851.

Къ каре літере съ скріе ромъніи хъртіиле че се адресеазъ кѣтръ авторітѣділе пѣвліче?

Кѣткъ ромъніи провинцілор азстріаче аз дрептѣл, сънт ши даторі а'ши компзие ши а'ши адреса хъртіиле лор кѣтръ авторітѣділе пѣвліче пѣтаі дн лімба лор націонал, пѣ дикапе чеа маі пѣціпъ дндоіалъ, азът пентрѣ къ ачест дрепт ши ачеастъ даторіпдъ пѣрchede пеміжлочіт дін егалітатеа дрептѣрилор гарантісате пріп консгітѣдізнеа імперіалъ пентрѣ тоте націоналітѣділе, кѣт ши къ апъте гѣверніл Трансілваніеі днтемеіат токма пе ачеастъ егалітате де дрептѣрі аз рекъносѣат ачест дрепт дн репедіте декрете ши ордіпъчѣні емісе кѣтръ тоте дерегъторіиле свѣалтерне, днкъ знеорі ши къ адаоцере де днфрѣнтѣчѣне кѣнд гѣверніл афлъ къ рѣгъміпділе, пѣлпсоріле ши орі каре алте хъртіі скрісе ромънеште с'ар трата аічі коло кам аша, кам ка пайнте де а. 1848. Ма ачеастъ днпере дн дрепт ши опбре а лімвеі націонале дндеашпъ пе ромъні чѣл маі днведерат ексемпѣл ал челорлапте попобръ коплокзігоре. Нічі зн сѣкѣзіѣ, нічі зн сѣрѣ ши нічі зн кроат пѣ дѣ астѣзі ши пѣ свѣштерне авторітѣділор пѣвліче алте хъртіі де кѣт пѣтаі скрісе фіекаре дн лімба лор націонал (кроадіі пѣнъ ши ла міністеріѣ), іар чѣле каре вѣп дела авторітѣді днкъ ле прегіпд іаръш фіекаре дн лімба са; леціле днкъ се традѣк ши се пѣвлікъ кѣт есте кѣпоскѣт, дн зече лімбе але монархіеі. Дѣчі деспре ачест дрепт ал націсплор есте де прісос а ши маі перде тіпнѣл ворвѣнд, кѣчі ел прівіт пѣтаі дін пѣнтѣл дрептѣлѣі посѣгів, ши тѣкѣнд де чѣл патѣрал, днкъ есте къ тотѣл днведерат.

Тотъ днтревѣчѣнеа че маі дикапе аічі есте: съ се скріе ачеле хъртіі къ слоѣе кіріліане сеазъ къ літере латіне? Рѣспѣнс: А пѣстръ пѣрере есте, ка тот че есе дін кондеіѣ ромънешк адресат кѣтръ

авторітѣділе пѣвліче де жос пѣнъ сѣс, съ се скріе къ літере латіне ши пѣ къ алтеле.

Темеізірле каре стаѣ ши се лѣпт пентрѣ ачѣастъ доріпдъ а пѣстръ сънт кѣпоскѣте; а ле маі дѣдѣче ши десѣшѣтра днкъ одатъ аічі ар фі маі атѣта кѣт а кѣдеа дн пѣкатѣл qui plus probat nihil probat; кѣчі адекъ де 20 апі днкоаче чігірѣт ши аззірѣт дѣстѣле пентрѣ ши контра дн прівіпда ачѣаста. Дѣчі тот че пе маі рѣшѣле съ скѣртѣпѣт аічі есте ачѣа опѣсечѣне каре се тот маі фаче днкъ ла дѣбъ пѣнтѣрі, адекъ:

1) Нѣ тоді шгіѣ скріе ромънеште къ літере латіне, пріп зрѣаре ла зніі ка ачѣа лі с'ар прѣпѣіде дрѣтѣла де а'ши пѣтеа арѣта пѣлпсоріле ши дѣреріле лор аколо знде се кѣвіне.

2) Ортографіа ромънъ къ літере латіне днкъ тот пѣ е статорітѣ.

Діфікѣлтатеа зптеіа о деслегѣт ашеа: чѣі каріі нічі пѣнъ астѣзі пѣ кѣпоск літереле латіне ши о тѣртѣрісѣск ачѣаста дн фаѣа пѣвлікѣлѣі, пе спѣн тотодатъ, къ еі п'азъ кѣлкат нічі одініобръ пе прагѣл врезнеі шкѣле шѣкар портале, пріп зрѣаре къ еі пе лѣпгъ некѣноапштереа літерелор рѣшѣпѣнд ши ідіоцї ка ваі де капѣл лор, авѣа сънт дн старе де а кончене о сінгѣрѣ іпстѣпціобръ де зече ліпїі; апоі се днделѣче де сїне къ зніі ка ачѣа сънт сіліцї а шерѣ ла алдіі каріі кѣпоск маі тѣлѣт дѣкѣт а чіті пѣтаі пе акатіст ши а'ші свѣскріе пѣтѣле днкѣркат, ка съ ле кончеапъ ши компѣіе орі че стілѣ де дѣмпнѣажѣтъ; пентрѣ къ съ пе ферѣаскѣ D-zeѣ ка съ маі чітіт ши пе вїіторіѣ дн патріа пѣстръ атѣтеа максѣлатѣре, атѣтеа конченѣе фѣрѣ кап ши фѣрѣ капѣт кѣте с'азъ чітіт нѣнъ акѣт пѣ пѣтаі ромънеште (маі вѣргѣс тот дн тревіле еклісіастіче), чі ши дн зпгѣреште ши пѣтѣпеште. Дѣчі тоате хъртіиле ромънешті кѣте мерг дн сѣс кѣтръ авторітѣді, се пот ши тревѣе съ се

скрие де аичи пайнте къ литере латине ши джкъ кът се поате маї кърат ши маї фръмос. —

Джкъ ортография, ортография? Ашеа ортография ромъль къ литере латине ми се наре греа ши нестаторитъ, пентръ къ ничи одагъ нъ не лваръм чеа маї микъ остенеалъ де а о джвъда, дин причпъ къ дж пръчича поастръ ничи зн иесвѣт латин орї Логіотатос грек нъ неаъ трас къте 12 пзіеле не пїелкъда голъ ка съ нїо джвъдъм де фрікълїца ачелора прекъм ам джвъдат де фрікъ не латина, греака, дермана, маїгара, сървеаска ши прекъм ам джвъдао ши не чеа ръсаскъ ла о а доа вешире . . . Ортографияле твътрор лимвелор европене сънт де 3 пъль дж 30 орї маї аевоіе де джвъдат кїар пентръ конпадионаліи лор де кът есте ортография ромъль къ литере латине. Джкъ ленеа есте домпъ таре, ла каре апої се маї адаог ши сечїле калъмнїи але стръинїлор, карїи спре а не дескъръцїа ка съ нъ маї скрием ничи декъм, ничи къ литере ничи къ слове, ничи ромънеште ничи дж орї каре алтъ лимвъ а лъмїи, не род тереъ ла зрекї: „Ni къз везі дъмта, ала преа греъ есте към скрїї дъмївостре, ала нъ поате пої съ чїтї, ала маї вїне нъ скрїдї нїмїк.“

Апої дар че съ фачем Домнъле? Тот съ скрием тькар къ ортография востръ, каре ла чеа дїнтъїе прївїре ка ши ла чеа маї профъндъ стъдїере нї се аратъ тот нъмаї о каррікатъръ, о пльстъїтъръ фъръ сїстемъ. Азъї коло, съ скрием къ о ортографїъ, дж кареа ничи еї джшїї джкъ нъ штїѣ кънд съ скрие аї, ау, еї, еу, аї, еи, фїндкъ тоте азъ тот зн сьнет, ничи іаръш а, аа, аh, — ä, äh, è, ее, eh, — i, ie, ih, ieh, y, — o, oo, oh, — ничи пот осевї ла о сьмъ де сїлаве джтре b et p d et t, dt, tt, th, ht, към ши джтре f, ff, v, pf, ph; ничи штїѣ кънд съ скрие k, кънд c, ch, q; асеменеа s, ff, fs, fs; іар спре а пъне капак сїстемеї лор ортографїче мї, се апъкъ ши о сїнгъръ консъпантъ о скрїѣ къ къте 3—4 алтеле, към sch = ш, dsch = џ, де каре секътъръ се скъндъїи джсвш тареле вьрват Herder ши къ ел тоцї оменїї къ креерїї сьпътошї.

Сеаъ съ прїїтїм ортография маїгаръ? каре е джкъркатъ де семне, към ши де литере ассодиате ши джпърекете пентръ ка съ факъ кътева сьнете. Сеаъ не ортография кроатїкъ орї полонъ? дж каре се джпестрїдаръ нъ нъмаї вокалеле чї ши маї тьлте консъпанте не сьс ши не жос къ вьрцеле, пьнтърї, трїзнгърї, седїме ши къте алте кодїде, нъмаї ка сьшїи потъ скрие брешкъм лимва. Сеаъ къ орто-

графия енглезъ, чеа пїлпъ де капрїдърї, дж кареа се скрие а ши се пропъндїъ еh, скрие е шїїа пропъндїъ ih; скрие ea шїїа скоте пеїтре дїндї тот ih; скрие eau ши те сїлеште сьї зїчї о; скрие eou ши зїче jo; eu дж фаче iu; скрие cause, lãnguãge, dollar, southwark, Caesar, Ocean, suspicion, yacht, ordinary, equal, Colonell, Knight, Worcester, Marlborough, Punctation, Mantua, ши пропъндїъ kas, lenгїї, доллър, шдърїк, Sixcor, Oxııõn, сьснїшн, іотт, ахрнерї, іхквол, Кърпел, Neїt, Ъхстер, Малъборо, понкчїзешон, Менчїзе ши ашеа маї департе.

Е, маї есте ши ачеаста ортографїъ, орї нъмаї о гръмъдїтъръ де литере паре къ о фъкъ чїнева скрїндзо къ окїї джкїшї.

Шї че съ зїчем де ортография лимвеї франдозешї? Аъ нъ ле е сїлъ кїар ши франдозїлор де ea? Ла тоте регъла есчендїзїї, кънд кїар нъмъръл регълелор джпърїндъсе ар пътеа фї де ажъне пентръ алте патръ лимве. Шї апої къ тоте не врецетата джвъдаре а регълелор, лимва тот нъ оподї воръї пъль нъ о веї азъї дин вїѣл граїѣ ал даскалълї.

Апої дар къ каре ортографїъ съ скрием ка съ не фїе маї зшор? Несмїнтїг къ а кїнезїлор, прекъм саъ маї фост зїе одагъ; съ не афлъм адїкъ нъ нъмаї пентръ фїекаре сьнет, чї ши пентръ фїекаре сїлавъ къте зн семнѣ, прїп зртаре лъгъ џ, — съ маї контїнъм пъль дж сьмъ де врео 40 шїї, кам не къте азъ ши кїнезїї.

Ничи ашеа нъ не плаче. Съ не плакъ дар а джвъда тькар атьгеа регъле, къте се афлъ пентръ ортография лимвеї італїане, кареа есте чеа маї зшоръ ши маї сїмплъ дин тоте лимвеле Европїе. Джкъ вор маї фї шї не атьгеа есчендїзїї? фїе; съ нї ле джвъдъм към ле джвадъ ши алте попоръ не але лор. Нъмаї съ не траџем сама преа вїне, къ дин тоате ортографияле латїно-ромъне къте черкълеазъ джтре пої дела Клаїн ши Петръ Маїор джкъче нъмаї зна поте фї адевъратъ, къчї дж ортографїъ ка ши дж алте лъкрърї оменештї ши черештї нъмаї знл поте фї адевъръл. Шї каре поате фї ортография чеа адевъратъ латїно-ромъль? Ачеаа кареа ничи вреа дж сїлъ съ readкъ дж лимвъ пропъндїареа джвекїтъ (obsoleta), ничи лътїнеазъ лимва орвеште, ничи аре капрїдъл ка съ дефїгъ лимва не чїчї мїї анї джпайнте, ничи вреа тот дж сїлъ съ джтревїе тоате литереле латїне нъмаї пентръ къ ле vede дж ортография ачелеїаш, прїп зртаре нъ пъстрезъ не q нъмаї дин о ванїтате де лїтераторї пентръ ка съ арате лъмеї къ ел

штiе de unde се деривъ дѡъ треі пропзте ши пе атъда адвервиі; дп скзрт, ача ортографіѡ латіно-ромънъ ва фі чеа маі възп, кареа non multiplicat entia sine necessitate, о аксіомъ пе кареа филозофії ши літераторії поштрії о кзноск фоарте віне, пз-маі съ о ши аплекъм дп тоатъ прівінда.

Скопзл пз есте аичі ка съ воіеск а алыъра ортографііле латіно-ромъне але върваділор поштрії де літере; еѡ прецъеск тзлтіплічеле лор остенееле ши кзноскзтъл лор меріт пе кзмпзл ачеста, ши въз преа віне че авзнт с'аѡ дат лімвеі пріп неовосіта ши ценіоса лор стздіере де лімвъ; дї роу пзмаі, ка пе кът се поате съ се апропіе кз опі-нізніле знїі де алціі, пентрз ка пзвлікзл чел таре дпкъ съ штіе кам де че аре а се дінеа; дпсъ пз претінд ка съ се зніаскъ ла тѡте, пз, къчї ачаеста ар фі а воі съ ле фаці сілъ каре аичї аре маі пз-дїп лок де кът орї unde. Штіѡ еѡ преа віне кз вор маі трече дпкъ зечїміі де ані, дп каре асзпра зпор регъле се ва пзтеа аплека лътінескзл gram- maticї certant, et adhuc sub iudice lis est; ачаеста дпсъ нічї де кзм съ пз пе сзпере, нічї съ пе дес-кзрадіезе ла скріереа ши кзлгївареа лімвеі поа-стре. Аѡ пз пздіръ ши алте лімве тот асемепае? Ши че съ зічем де грезтъділе пе каре ні ле маі кзшзпъ дп ортографіѡ скїтвареа, деклінареа ши копжзгареа фортелор знеї лімве? — Дпсъ тѡте ачестеа грезтъді але алтор лімве пої пз ле соко-тіт, фіреште дїп казса сѡс арътатъ, пентрз кз ам апзкат а ле дпвъда де фрікъ дпкъ дїп фрадеа врзсът, сеаѡ поате ши маі тзрзіѡ, дпсъ дїп модъ; кзнд дїп контръ ортографіа ши граматїка лімвеї матерне пз се дпвъда пзпъ акзм нічї де фрікъ нічї де модъ. Дп адевр пої пзпъ акзм дп прї-вінда лімвеї ам зрмат кзвінтеле Евангелїеї кз о скрзпзлосїтате де сзхастрз, ам въззт адїкъ тот-деазпа грїнда дп окїї поштрїї, кзнд дїп контръ дп окїї стрзїїлор прїп зрмаре ши дп лімба лор п'ам въззт німік, декът пзмаї фок, віоузне, де-плїнзтате, віневоїндъ, пзпъ ши харїтате.

Дпкъ одатъ: пої пз апзрзт кз лімба ромънъ с'ар пзтеа скріе кз літере латїне фъръ нічї о грезгате, фъръ нічї о остенеалъ алта, декът пз-маї чеаа а тішкзрїї кондеїзлзї; апзрзт дпсъ таре, кз ортографіа лімвеї ромъне кз літере ла-тіне есте маї зшѡръ декът ортографііле тзтзрор лімвелор езропене кзте се маї скріѡ кз літере латїне, афаръ пзмаї де чеа італїанъ.

Дечї Domілор, съ дпченет а скріе ромъне-ште кз літереле стрзъзне латїне тоді кзді штїт

ши кзді пзтем, ши дпкъ съ скріет регълат, віне ши фрзмос. Кз ачаеста пе вом зшора кїар ши про-пзшїреа тревїлор ши кзселор пѡстре партїкзларе. Пе лъпгъ офїціалї пзвлїчї ромънї, маї тзлді алціі офїціалї зпгзрї ши сасї кзноск ши ворбеск лімба ромънъ, пз о пот дпсъ чїті ши скріе кз літере кїрїліане, дїп каре прїчїнъ хъртіеле ромънепшїі тревзе съ се деа ла трансплаторї. Пзпъ съ се традзкъ, пзпъ съ інтре іаръш дп тзліле реферїн-цілор, тімпзл пз аштеаптъ, зілеле трек, свѡръ, кзселе зак ічї коло. Кзте зп трансплатор ла гз-вернїѡ ши ла дістрїкте се веде дпгронат дп гръ-мада хъртілор, ел традзче зіоа нѡптеа, традзче пен-трз тоді реферїнції, фъръ съ маї ажзпгъ ла врзп капет, къчї дзпъ кзте хъртії ромънепшїї інтръ, с'ар чере маї атъді трансплаторї кзді реферїнції; кзнд дїп контръ дакъ пої ам скріе тоді ромънеште кз літере латїне ши кз ортографіѡ регълатъ, атзпчї се дпделеце де сіне, кз гзвернїзл ар пзтеа сілі пе авторїтздії ка съ манїпзлезе кзселе ши актеле дп лімба дп каре еле се сзшптерїѡ, пентрз кз, кзм овсерварзт, пе ла тѡте локзрїле се афлъ офїціалї карїї кзноск маї тзлте лімве.

Сїмціт кз тзлді дїп чїтігорї неар пзпе аичї дптревзъчзнеа: кз каре семне съ се пзвлїче леці-ле ши ордіпъчзніле гзвернїале пентрз ромънї? Ла ачаеста се деде респзнс маї де деапропе ши ре-сонат прїп фанта депзтацілор поштрїї традзкзторї де леціле азстрїаче ши імперїале дп Віена, „Съ се пзвлїче дпкъ тот кз словеле кїрїліане.“ Леціле ши ордіпъчзніле тревзе съ стрзватъ пзпъ ла чел дїп зрмъ дзран ши чернїгорїѡ, ла тоді карїї тревзе съ фїе дплеснїдії ла чїтіреа ши кзпоштереа лор. Шѡте ачестеа пзмаї пзпъ атзпчї, пзпъ кзнд се вор дпшзлді преодїї, даскалії, нотарїї, стзденції пе ла сате ка съ пѡтъ чїті ши скріе кз літере ла-тіне; іар пзпъ ла ачел тімп дорїт, роу дпкъ одатъ пе чеї преа зелошї ка съ пз факъ лзкрзлзї сілъ преа таре, де есетплз съ пз лътініаскъ преа та-ре гръмъдїнд кзвінте латїне де тзлтеорї фъръ нічї о тревзїпцъ, маї дп скзрт, съ пз алзпекъм ла пз-катзл де а не фаче ши пої лімба преа де тот арї-стократїкъ, пе кареа се о дпделеагъ пзмаї фрзп-теа алешїї, салѡпеле, кзм ажзпсесе лімба латїнъ дп веакзл сзѡ чел де азр, съ пз пе стрепезїаскъ дїп-ції пзпъ ши де чел маї тік славонїет каре пз стъ токма дп капзл месей; съ пз зігътм кз кїар ши чеї маї марї арїстокрації аї Ромей, кзм Като, Че-сар, Ортенсіѡ, Чїчеро ш. ч. л. алтмінтереа кззлпта дп сенат ши кз тотзл алтмінтереа дп піауъ, іп

іаръш съ нъ не плесніаскъ prin кап, къ дѣвѣрькънд
 дн лимбъ ideй маѣ палге, зрмеазъ ка неапърат съ
 фії дѣделес де кѣтръ алдіі, декът пзмаѣ де кѣтръ
 ачеіа каріі авзръ чева прегътире тѣкар де о шкѣлъ
 трівіалъ, маѣ възпъ. Къ тѣте ачестеа даторіица
 нѣстръ а кѣртзраріор (ла каре се пѣтъръ, ші прео-
 дѣмеа) есте а еспліка попорзлѣй тот че пѣте ші
 тревзе съ а интересезе ші съ штіе ші тот че есте
 спре неапъратъ лѣй фолосѣ; іар дакъ нъ фачем
 ачестаста, нъ дѣмплінім порзпка челѣй каре зісесе
 пайнте къ 1817 ані: „Мерѣдї дѣвѣдѣдї.“

Бѣде орїі чїне къ еѣ нъ авзїх де скоп дн ачест
 міа діскѣрс а да регъле ортографїче, къчї ачестаста
 нъ фзсесе нїчї одатъ треаба меа. Регълеле се аф-
 лъ пѣвлікате ші поате къ се вор маѣ пѣвліка де
 кѣтръ чеї кіетадї ла ачестаста; іар чїтігорїі казте-
 ле ші ле аплече.

Дѣла Олт.

Къвънтѣл гратѣлаторїѣ ал жзнїмеї ротъне
 дїн монархїа австріакъ, стѣдіѣсе ла зпївер-
 сїтатеа дїн Віена, ростїт кѣтръ преалъмінатъ
 ші преасъндїтѣл архїпъсторїѣ Александъ
 Стерка Шѣлзѣдїз къ окасїзнеа денъмі-
 реї сале.

Преалъмінате ші преа съндїте Домъзле архїе-
 піскоане!

Тїнерїмеа ротънъ дїн тѣте пѣрѣле Ротънїей
 австріаче, фѣръ осевїре де конфесїзне грѣвеште а
 Те салъта къ чеа маѣ маре възкрїѣ. Штім къ
 Маїестатеа Са дѣмператѣл постръ аѣ денъміт де
 архїпъсторїѣ ротънїор дн преасъндїа Та, пре вар-
 ватѣл дорїнделор клерълѣй ші а тѣт попоръл ро-
 шан. Фїе, ка нацїзнеа ші весерїка, каре разїмъ
 атьтеа сперанде дн преа С. Та — нїчї одатъ съ нъ
 се плънгъ де позл съѣ архїпъсторїѣ; чї ші вїіто-
 рїмеа съ Те вїнекъвїнте. Марї аѣ фост преасън-
 дїте! дѣрерїле нацїзнеї, ші амаре сънт ачеле ші
 астѣзі. Нъпѣствїрїле весерїчеї ші нацїзнеї нѣстре
 нїчї одатъ п'аѣ венїт пзмаѣ дѣла апъсторїї стрѣнїѣ,
 нъ преасъндїтѣ! — О маре парте а дѣрерїлор са-
 ле, лѣкръ жалнїк! ші о плънѣце нацїзнеа ші весе-
 рїка токма дѣла фїї сѣї. Тот разетълѣ нацїона-
 лїтѣдїї аѣ фост дн трекът весерїка ші інстїтѣдїз-
 неле челе фрѣтѣсе ші възне, дакъ ші векї, але ве-
 серїчеї нѣстре орїентале. — Мълте реле ші мъл-
 те дѣрерї нъ венїаѣ песте весерїка ші нацїзнеа
 нѣстръ, дакъ ле овсерва къ съндїтате, ачесте інстї-

тѣдїзнї ші дрептѣрї весерїчештї архїпъсторїї де маѣ
 пайнте, дар ачесте дрептѣрї весерїчештї с'аѣ къл-
 кат дѣккъ ші маѣ пайнте, дар маѣ къ сеамъ сънт
 чеї дої епіскопї дїн зрмъ. Де ачї аѣ зрмат апої
 къ архїпъсторїї ротънї днчелзръ пзмаѣ де капъл
 лор, фѣръ штіреа сїнодълѣй, весерїчеї ші нацїзнеї
 а пѣрта казселе нацїонале ші казселе весерїчештї,
 а вътъма констїтѣдїзнеа весерїчештї, а дїспъне
 деспре възпъ ші аверїле клерълѣй ші весерїчеї пѣ-
 маѣ де капъл лор, ші а ле дѣнстрейна фѣръ штіреа
 сїнодълѣй, — а інтрѣдѣче датїне стрѣне дн весе-
 рїкѣ. — Де мълте орї фѣкзръ ачестеа нъ пзмаѣ
 дїн рѣстате, чї адеце орї дїн нештїїндъ, дїн грѣша-
 лъ, ші фѣръ воїа лор; пѣнтръ къ зпъл сїнгър, преа-
 съндїте! лесне пѣте грѣшї, лесне съ пѣте дѣфрї-
 ка де връташї, ва ші корътпе; саръ маѣ мълді,
 весерїка дѣнтреагъ, (дн сїноде), нацїзнеа дѣнтреа-
 маѣ грѣѣ — с'аѣ нїчї декът нъ грѣшеште, — де
 ачї аѣ зрмат апоїѣ къ попоръл, ва ші клеръл каре
 с'аѣ възът къ епіскопї се дѣкредѣа дн архїпъсто-
 рїѣ съѣ, ші с'аѣ дѣнтемплат мълте скърѣе, пенлъ-
 черї, ва ші прочесърї дѣнтре клер ші епіскопї.

Дрепт ачестеа, нацїзнеа ші весерїка ротънъ де
 амѣноде конфесїзнїле дн адъпърїле лор челе ім-
 носанте дїн къмпъл лївертѣдїї, ші аѣ реклатат
 дрептѣрїле сале. Дорїнделе нацїзнеї ші весерїчеї
 съ къпрїнд преасъндїте! дн дѣе къвїнте марї: ав-
 тономїѣ нацїоналъ ші аѣтономїѣ весерї-
 чештї — адекъ адмїнїстрѣдїзне де сїне стѣ-
 тѣтѣре prin конгресе нацїонале ші сїноде
 весерїчештї. Черерїле полїтїко-нацїонале ші дѣ-
 пъ атьтеа жертѣе дѣккъ нъ ші ле аѣ къштїгатѣ
 нацїзнеа, — маѣ кърѣнд ва довъндї весерїка дреп-
 тѣрїле сале нацїонале-весерїчештї дакъ архїпъсто-
 рїї ротънї ші клеръл ротънъ вор овсерва къ сън-
 дїенїѣ жърътѣнтѣл чел маре нацїонал дїн къмпъл
 лївертѣдїї, ачел жърътѣнт де зпїре нацїоналъ, ка-
 ре л'аѣ денъс маѣ мълді де 40 мїї ротънї, зпїдї
 незнїдї фѣре осевїре, ші дн казса нацїоналъ тот
 фѣръ осѣвїре дн сїцїларъ къ съндїеле а маѣ ать-
 теа мїї де ротънї. Ачел жърътѣнт, каре л'аѣ де-
 нъс, нъ пзмаѣ ардѣленїѣ фѣръ осевїре де конфесїзне,
 дар ші ротънї дїн Банат, Бѣгарїа, ші де айреа,
 карїї аѣ фост фацъ ла ачестеа сѣрѣвѣтѣре маре нацїо-
 налъ л'аѣ нѣс дѣпайнтеа трївзпалълѣй конштїїндеї
 лор. Неферїчїт ротънъл каре ва кълка ачест жѣ-
 рѣтѣнт де зпїре ші апъраре нацїоналъ.

Преасъндїте! Авем сперандъ, къ клеръл каре
 Те а алес, попоръл каре Те а дорїт шї ва довъндї
 дн преасъндїа Та, пре апърѣторїѣл чел фервїнте

а статорничи дн сфера еї о знитате органикъ, ши о индивидуалитате идеалъ.

Спре а дестенга активигатеа литерацилор постри дн скопъа ачеста, ши а днлесни тнзрнглеа лъкрърилор лор прнвнгне ла тоте ратърнле ачестеа де клътъръ, с'ащ детермннат а се да днтрнш шнр де анї къте зн претнш вървацнлор че ар продъче дн оперателе лор идеїле челе маї конформе къ адевъръа, къ спнрнглеа шн нечеснтьднле нацнзней прекъш шн къ ценнъа шн дорнцнле тнмнъащн. Днченптъа се ва фаче дн обнентъа лнмбеї. — —

Днтревърнле че с'ащ сокотнт де днтеїа нечеснitate пентръ анъа 1851, къш шн днспъсецнзннле прнвнгне ла днпселе, сънт зрнтьтореа :

I. 1. Ордннеа лнмбеї ротъне ръсърнтене пъшнте шн дако-ротъне. Каре сънт аргъментеле челе маї тарн шн маї секъре пентръ ротъна ордннеа а лнмбеї ачестеїа ?

2. Есте лнмва ротънъ орднналъ фнш а лнмбеї латнне, орї есте еа лнмвъ понъларъ векнъ? аргъментеле пентръ зна шн алта.

3. Прнн че се днстннде шн прнн че се анронпъ лнмва романъ ръсърнтеанъ де челеалте романе? кътръ каре, шн де каре аре маї тнълтъ анронпере шн днфернндъ? Съ се есамнне внне артнкъаа ротън.

4. Прннчнпнеле зней лнмвн дн ценере, шн аплнкате ла лнмва ротънъ. Ъска ворвнреї. Етнмополоднїа, Аналоднїа. — Деспре матернїалъа ворвелор стрънне дн лнмва ротънъ шн че есте де обсерват а сьпра лор дн дрънъа кълътърей лнмбеї ностре.

5. Прннчнпнеле ортографнїей.

6. Че скнмвъднзнн ащ сьфернт лнтереле, орї, маї внне сьнетеле лнмбеї латнне дн лнмва ротънъ ръсърнтеанъ? Сьнетеле т шн ж сънт ордннале орї днтпръмъстате ?

7. Къш сар нътеа скрнє маї внне лнмъ ароманъ-ръсърнтеанъ къ лнтере латнне? Консълъ есте а дефнєе о ортографнѳ пентръ тотдеазна ?

II. Респънсърнле ла днтревърнле ачестеа се вор елабора пън' ла днченптъа лъї Авгъст 1851.

III. Манъскрнсеа сь фнє скрнєе къ лнтере латнне, дънъ ортографнїа асторъащн.

IV. Пентръ деслегареа че се ва гъсн маївънъ, се ва да асторъащн зн претнш де чннчнзечнї де галвеннї; еар карта се ва тнпърн къ спеселе челъї че дъ претнъащ, ретъннд дн днспъсецнзннеа лъї а днтпърнї тоате есемплареле де ла днтеїа еднцнзнне гратис, пе ла тоте скоалеле ротъннштнї елементарнє, днмнаснїале, академнче, препаранднїале шн семннарнїале. — А доа еднцнзнне шн зрнтьтореа вор

фнї дн воїа асторъащн; еле децн ле ва пъте тнпърн къ спеселе сале шн дн фолосъа сьѳ. — —

Пентръ дежъдекареа оперателор респектнве шн аджъдекареа претнъащн пентръ чел маї вън се вор фаче пасърнле къвннчнбсе, каре се вор фаче къносъте прнн жърнале DDлор лнтерацнї, ка сь шнте зн-де ащ де а трнмнте оперателе сале шн де чнне ащ асе дежъдека. — —

Акъш пъ ретъне алта декът ка Длор лнтерацнї ротънн сь днтчепъ а елабора тема ачестеа лнтерарнѳ къ тот зельа лор чел фнреск шн нацннал, днкреднндъащн къ респълтатъа остепелелор лор, внне-къвънтат де Дзеѳ шн де обеннї, ва сервн пе вннго-рнне ка о театръ фънданенталъ ла еднфнчнъа лнтератърей ностре чеї поѳ пъскъте. — А.

KONSTITUCIUNEA BISERICII ROMANE.

(Ђрпаре дела Nr. 20.)

Атрнвътеле дрегъторнлор внсернчештнї.

Атрнвътеле дрегъторнлор внсернчештнї сънт пречнє днсемпате дн канонеле внсернчештнї; пої атннцет ачнї пе скърт нъмаї атрнвътеле дрегъторнлор хнротоннцнї, карн стаѳ дн фрнптеа комъннтьднлор внсернчештнї.

1) Парохъа есте адмнстръторнъа шн нспекторнъа парохнїей сале; ел, ка пресвнтер, сьвърннште черемоннїле прескрнсе дн Еххологнон, ка пьсторнѳ, днвадъ пе попор торала шн релнцнзннеа, шн 'а повъдъеште прнн нъртареа са чеа торалъ шн релнцнбсъ, дънд тътърор есемпъа вън; днгрнцнште де сьрачн, болнавн шн непътннчншнї, парте ел днсъшнї парте прнн Днаконнї сьї. Спре еведннда стърнї внсернчештнї а парохнїей сале днне протоколе акърате деспре ваптезаднї, кънънацнї шн торднї шн деспре тоте релъчнзннле парохннлор сьї къ внсернка. Ел е прешедннтеле ordinarѳ ал сннодъащн шн конснкторнъащн парохнїал; ел днфъднншеъзъ внсернка са днпафаръ кътръ авторнтьднле чнвлє, шн днпънътръ кътръ сьнернорнї сьї внсернчештнї, шн пъне дн лъкраре тоте ordnъчнзннле маї дналте.

2) Протопонъа есте армннстраторнъа шн днспекторнъа днстрнктъащн сьѳ внсернческ, де ачеса тревъзе чел пъднн о дагъ пе аннъ сь внзнтезе тоте внсернчнле днн днстрнктъа сьѳ, сь дннъ протоколе спре еведннда тътърор тревнлор внсернчештнї днн днстрнктъа сьѳ, сь пънъ дн лъкраре тоте ordnъчнзннле маї дналте, шн сь рьпортезе деспре тоте ла Епнскопъа сьѳ. Ел е прешедннтеле ordinarѳ ал сннодъ-

лѣ шѣ консісторіалѣ дистриктвал; ел дѣлѣшѣзъ дистриктвал съѣ висерическѣ дѣн афаръ кѣтре авторитѣдѣ чѣвиле, шѣ дѣлѣзѣнтрѣ кѣтрѣ сѣперіоріѣ съѣ висерическѣ; ел пропѣне не алашѣ Діакопѣ шѣ Преодѣ спре хіротопіре Епископѣлѣ.

3) Епископѣл есте администраторіал шѣ инспекторіал Епархіеѣ сале, де ачеаа тревѣе чѣл пѣдѣнѣ одатѣ ла патрѣ анѣ съѣ висеричѣе тѣте висеричѣе дѣн Епархіа са, съ стѣрѣскѣ на дрегѣторіѣ висеричѣе дѣн Епархіа са, съ стѣрѣскѣ на дрегѣторіѣ висеричѣе дѣн Епархіа са. Ел е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал сѣнодѣлѣ шѣ консісторіалѣ епископал; ел дѣлѣшѣзъ висерика са дѣн афаръ кѣтрѣ авторитѣдѣ чѣвиле шѣ дѣлѣзѣнтрѣ кѣтрѣ Архіепископѣ; ел сѣвѣрѣшѣе черемоніѣле прѣскрѣсе дѣн Архіератѣкоп, прѣн зрѣаре хіротенѣште не Діакопѣ шѣ не преодѣ шѣ дѣлѣрѣште не Протопопѣ.

4) Архіепископѣл (Мітрополѣтѣл) есте инспекторіал Епископатеѣлор сѣвордѣнате висеричѣѣ мітрополѣтане, ел о дѣлѣшѣзъ дѣн афаръ кѣтрѣ авторитѣдѣ чѣвиле шѣ дѣлѣзѣнтрѣ кѣтрѣ демѣитаріѣ висеричѣе дѣнѣ, дѣне протокоѣле спре еведѣнѣа Архіепископатеѣлѣ Ел е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал сѣнодѣлѣ шѣ консісторіалѣ мітрополѣтан, ел хіротенѣште не Епископѣ, дѣлѣсѣ н'аре авторитате авсолѣтѣ несте еѣ, ачеаста се есерѣчѣе зъ пѣмаѣ де сѣнодѣлѣ мітрополѣтанѣ.

Сѣнодѣле висеричѣе шѣ.

Висерика дѣн дѣделѣсѣл крѣштѣнѣ нѣ е алт чѣва декѣт о адѣнаре (еклѣсѣ), кѣ тѣте ачѣстеа спре консѣтѣзѣреа, органѣсарѣа шѣ администрарѣа еѣ с'аѣ ашезат адѣнѣрѣ стрѣпѣѣ дѣфѣнѣте сѣнт нѣтеле де Сѣнодѣ (Σύνοδος) — Сѣнодѣле висеричѣе шѣ се класѣфѣкѣ дѣлѣ консѣнѣтѣдѣ висеричѣе шѣ, шѣ сѣнт: а) парохіале, б) дистриктвалѣ, в) епархіале, шѣ д) мітрополѣтане.

а) Сѣнодѣл парохіал се консѣне дѣн тодѣ метѣрѣѣ актѣвѣ аѣ парохіеѣ. Парохѣл е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал сѣнодѣлѣ парохіал.

Пѣнтрѣ трѣвиле кѣрѣнте есте консісторіал парохіал, консѣс дѣн 4 метѣрѣ (кѣраторѣ) сѣнт прѣмедѣнѣа парохѣлѣ.

б) Сѣнодѣл дистриктвал се кѣмпѣнѣ дѣн тодѣ парохіѣ шѣ дѣн кѣте зѣн депѣтат мѣреан дѣн ѣекарѣ парохіе, алѣс дѣн сѣнодѣл парохіал. Протопопѣл е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал сѣнодѣлѣ дистриктвал, дѣн лѣнса лѣѣ сѣлѣнѣште чѣл маѣ вѣтрѣлѣ парох.

Пѣнтрѣ трѣвиле кѣрѣнте есте консісторіал дѣ-

стриктвал, консѣс дѣн 6 метѣрѣ, трѣѣ преодѣ шѣ трѣѣ мѣренѣ, сѣнт прѣмедѣнѣа протопопѣлѣ.

в) Сѣнодѣл епархіал (епископал) се консѣне дѣн тодѣ протопопѣ, дѣн кѣте 2 депѣтатѣ преодѣ шѣ кѣте 3 Депѣтатѣ мѣренѣ дѣн ѣекарѣ дистрикт, алѣшѣ дѣн сѣнодѣл дистриктвал. Епископѣл е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал сѣнодѣлѣ епархіал, дѣн лѣнса лѣѣ сѣлѣнѣште чѣл маѣ вѣтрѣлѣ протопоп.

Пѣнтрѣ трѣвиле кѣрѣнте есте консісторіал епископал, консѣс дѣн 12 метѣрѣ, 6 преодѣ шѣ 6 мѣренѣ, сѣнт прѣмедѣнѣа Епископѣлѣ.

д) Сѣнодѣл мітрополѣтан (архіепископал) се консѣне дѣн тодѣ Епископѣ, тодѣ протопопѣ, кѣте 1 депѣтат мѣреан дѣн ѣекарѣ Епископат, кѣте 1 депѣтат преот шѣ кѣте 2 Депѣтатѣ мѣренѣ дѣн ѣекарѣ дистрикт, алѣшѣ дѣн сѣнодѣле дистриктвалѣ. Архіепископѣл е прѣмедѣнтеле ординарѣ ал Сѣнодѣлѣ мітрополѣтанѣ, дѣн лѣнса лѣѣ сѣлѣнѣште чѣл маѣ вѣтрѣлѣ Епископ.

Пѣнтрѣ трѣвиле кѣрѣнте есте консісторіал мітрополѣтан, консѣс дѣн 16 метѣрѣ: 8 преодѣ шѣ 8 мѣренѣ, сѣнт прѣмедѣнѣа архіепископѣлѣ.

Е Л Е Г І Ъ

дѣнтрѣ опѣреа ілѣстрѣсѣмѣлѣ Домп Александрѣ Стерка Шѣлѣдѣѣ, поѣ консѣрѣматѣлѣ епископ ал Фѣлѣгѣрашѣлѣ.

Дѣмне! азѣѣ рѣмедѣнѣдѣ не апрѣнѣата лѣмѣнѣ

Есте, кѣрѣѣ шѣрѣескѣ четеле чѣле черѣшѣѣ.

Фѣлѣдѣре, трѣспѣте сѣс, не нѣмѣнтѣ фок, сѣнѣе възѣрѣлѣ,

Савѣѣ, мѣрте де тѣлѣ, ах! фѣрѣвѣнде де тот;

Сѣнтеле несѣнѣнѣдѣсе прѣн чѣѣ негрѣѣ ла сѣфлет!!

Пѣнтрѣ мѣѣ фѣрѣлѣдѣѣ сѣмнѣ іракѣнде зѣѣшѣѣ,

Шѣ дѣнтѣнѣд „дѣстѣл“ шѣ арѣтѣнѣдѣте, тѣтѣнѣнтѣлѣ!

Дѣнѣлѣнѣзѣт, тѣтѣрѣор дѣлѣѣ кѣшѣнѣнѣѣ възѣрѣѣ

Дѣн сѣкѣртѣ тѣмн! — Дар азѣм кѣнд сѣнта несѣрѣкѣ кѣде

Ла'л тѣѣ трѣн — еѣ кадѣ — кѣ реверѣнѣдѣ чѣѣ рѣнд

Ѣн пѣстор інімос ла де мѣлѣт рѣсѣнѣтеле оѣ шѣ

Таѣ де тодѣ опорат шѣ іѣвѣторѣѣ де попор,

Дѣрѣѣ не веѣ пѣрѣсѣ консѣтѣнѣд рѣѣле нѣстре?

„Нѣѣ кѣ пѣтѣнѣдѣ“ зѣсѣшѣ, нѣѣ нѣ пѣтѣнѣдѣ тѣѣ жѣр,

— Стадѣ дѣдепарте дѣ аѣчѣ дѣвѣтанѣдѣ кѣ нѣтрѣѣеле воастрѣ,

Стадѣ тѣнѣлѣдѣѣ кѣ се стѣлѣт негрѣле махѣнѣдѣлѣ

Къдетелем серіосе де мълт вічіоса пърере
 Дн окї тэтэрор іатъ репóртъ трїзмф,
 Къчї пълъ кънд тітэвацї не 'чет зрїнд пълъ-
 реле

Шї пематэре фькънд мълтеле комвінчїзнї,
 Коло де сьпра 'н черїс се десе де тълъ зефеаскъ

Шї пентрѣ Фьгьраш зп віторїс ферїчїт. —
 Верс азїїс прїн каре грїи проведїнѣа дївїнъ:

„Бисл мей Шлэвїѣс ел фїѣ архїерѣс!

Фадъ ла фадъ възэрѣт мълт опоранда попїме

Дїн сфолет вотѣнд — шї 'ндедїїнѣа де лаїк —

Пентрѣ ал сьѣ фїїторїѣл епїскоп мареле Шлэвїѣс

Стерка Александрѣ дїндре кїзмацї чел алес. —

Фантеле лїї dedemълт, дар акъм шї варѣа кървнтъ

Бїне кзнóште їо тїперѣл дшпърьторїс.

Пептѣл лїї дьпъ мълте мерїте 'л кондекореазъ

Крѣче, дїсшїї іа даг splendїda мїтръ по кап;

Дълче зїкъндшї „дѣте л' антїка мїтрополїѣ

Шї окънеазъ кърънд сказнѣл чел стрълвчїт“ —

Тодї сїнѣїм възкрїї! Шлэвїѣс Сїлванїа пълънѣ!

Към де не лашї? дóръ теат пої фъръ рънд сь-

пърат?

„Ба — сьпъраре ла вої Сьлэвїенї фрадї пз ло-

кзеште,

Ез нїчї пз къдетам, сóртеа ть фаче сь мерг.“

Дълче пърїнте! къ сь їнзтеравїле рanelе нóстре

Тъ, пофтеск сь ле фїї лїмпеде вїндекьторѣ.

Марї грезтѣдї дїкарчї не вьтрьп птернїче дóмне!

Дшї анї несторїанї, дшї сьлътате де плїн!

Патрїа мълт аштеантъ, надївноа мълт дела дьнсел.

Аста 'н їніма лшї кред къ репзсъ вафї.

Дште пърїнте акъм; даръ 'нтѣїз вїнекзвѣнтъ

Пе чеї карїї дн вechї теом ферїчї Сьлэвїенї.

Xidber, 1850 Дек. 6.

Петрѣ Бран м. р., парохѣл Xidberлшї.

Л И Т Е Р А Т Ъ Р Ъ .

Жърналѣл джерман дїн Бъкрештїї кърпїнде зр-
 тьторїѣл артїкѣл:

„Молдавїеа. Іашїї. Loidъл дїн Віена спзне дн
 фоаеа лшї чеа де сеаръ дїн 3 Декемврие: Молда-
 вїеа аѣ кьпътат дн сьършїт дьпъ 150 анї адїкъ о
 сьтъ чїнчї зьчї анї о статїстїкь. Дн анѣл 1700,
 прїнчїпеле Дїмїтрїе Кантемїр аѣ пзвїкат чеа дн-

тшї дескрїере а Молдавїеї. Акъм дн анѣл 1850
 тот зп прїнчїпеле пзвїкь о лъкваре преціоасъ асѣ
 пра Молдавїеї, дн лїмба французь. Астъ лъкваре
 пóртъ тїтлѣл: Notions statistiques sur la Molda-
 davie par le prince Nicolaus Stoutzo. Прїнѣл Ст-
 цо се афл акъм де 20 анї дн севрїдїеа статѣл
 Молдавїеї шї аѣ контрївїт къ конштїїндъ днтрѣ
 а се дндепърта векїѣл хаос а преѣдѣїлор шї а
 авззърїлор шї а се днаїнта къ чел маї маре зел
 тóте реформеле черъте дн dominїѣл леїсладїеї,
 комерцїлшї, їндустрїеї шї а лзміпърїї попорѣлшї.
 Днвестїт къ фзнкцїїле вїстерїеї, ел аѣ авѣт оказїе
 де а адъна їсвоареле пентрѣ статїстїка са, шї а ле
 днтревзїнѣа къ о рьдаре есемїларъ. Статїстїка
 прїнѣлшї Сьцо се дшпарте дн треї пърдї, че трѣ-
 теазъ дьпъ рьндсеалъ деспре пьтънт, деспре по-
 пьладїе шї деспре продъкцїї дн реладїѣ къ агрї-
 кьлтѣра, къ їндустрїеа шї комерцїл. Е де тьнгзїт
 къ прїнѣл Сьцо аѣ трекзт къ вїдереа стареа по-
 лїтїкь, моралъ шї дшцълесзлал а дѣреї, шї ар фї
 де дорїт ка дн чел маї апронїет вїїторїѣ ськьпъ-
 тьш шї астъ а доза парте а статїстїчеї Молдавїеї
 де ачелаш автор.“

КОКОСТЪРКЪЛ шї ЧОКЪРЛАНЪЛ.

Спзне'мї те рог ч'аї въззт не знде аї колїндат?

Днтревъ зп чокърлан

Мървїдъл шї пьтънтѣан,

Не зп кокостъркѣ депїрат,

Чеї рьспзпсъ кь'нгтфаре. „Поате ть сокоцї
 де мълт,

Към ерам днтре вої проштїї; акъ'с тьндрѣ шї
 лїмвзт;

„Нъ штїї към але днчепе,

„Челе тьлте ншї прїчепе.

„Ам сїмѣїт пьдзрї,

„Ам въззт кьлдзрї,

„Дн соаре мълт маї фервїнте, алтъ лшпъ маї лїпъ,

„Шї о дяръ де штїїнде плїпъ.“

„Аскзлътът, тацї маї вїне, къчї шї лїмба'цаї стрїкат,

„Дї зїсъ чокърланѣл, де трѣда та пькат!

„Не знде аї фост, те аѣ змълт де пене,

„Шї че фолос не аї адзс?

„Апвьда чева'цї фз леѣе,

„Вїї зьлэд, шї тонт те аї дсс.

D. P.